

Сторожук А.Р., бакалавр
Київський національний
університет технологій та дизайну
Радіонова Н.Й., д.е.н., доц.
Київський національний
університет технологій та дизайну

ОСОБЛИВОСТІ АУДИТУ БЕЗГОТІВКОВИХ РОЗРАХУНКІВ

У наш час розвиток економічних відносин є дуже активним, й завдяки цьому відбувається стрімке зростання нових банківських технологій у сфері безготівкових розрахунків. Детальне поняття безготівкових розрахунків визначено в Інструкції про безготівкові розрахунки в Україні в національній валюті [1] відповідно до якої «безготівкові розрахунки – це перерахування певної суми коштів з рахунків платників на рахунки отримувачів коштів, а також перерахування банками за дорученням підприємств і фізичних осіб коштів, внесених ними готівкою в касу банку, на рахунки отримувачів коштів».

Актуальність аудиту безготівкових грошових розрахунків полягає в тому, що, по-перше перевірка і ведення аудиту грошових коштів підприємства, є обов'язковою умовою, для формування думки про достовірність бухгалтерської звітності в усіх існуючих аспектах. По-друге, безготівкові розрахункові операції є одним з найважливіших об'єктів фінансового контролю. Обіг грошових коштів є безперервним процесом, у зв'язку з цим, важливо, щоб був встановлений постійний і систематичний контроль за грошовими коштами[2,с.35].

Об'єктами аудиту безготівкових розрахунків є розрахункові операції з грошовими коштами підприємства, що знаходяться на різних рахунках у кредитних, розрахункових, валютних та спеціальних установах[3,с.17].

Так як метою аудиту є висловлення думки про достовірність бухгалтерського обліку та фінансової звітності підприємства, то головною метою аудиту безготівкових розрахунків є висловлення думки про

достовірність і правильність відображення інформації про наявність і рух безготівкових грошових коштів у бухгалтерському обліку та звітності.

До завдань проведення аудиту відносяться:

1) перевірка повного і об'єктивного відображення фактів господарського життя підприємства, пов'язаних з рухом безготівкових грошових коштів, в бухгалтерському обліку;

2) перевірка документального оформлення операцій, здійснених відповідно до нормативно-правового забезпечення ;

3) перевірка цільового використання безготівкових грошових коштів і контроль їх збереження;

4) перевірка обґрунтованості формування дебіторської та кредиторської заборгованостей[4,с.85].

Аудит безготівкових розрахунків можна розбити на три етапи:

- ознайомчий - постановка цілей аудиту;
- основний - безпосередній аудит;
- заключний - формування підсумків перевірки.

Планування аудиту безготівкових грошових розрахунків на базі виконання наступних етапів:

- 1) попереднє планування аудиторської перевірки;
- 2) складання договору на надання аудиторських послуг;
- 3) оцінка системи внутрішнього контролю підприємства в частині обліку безготівкових розрахунків;
- 4) оцінка аудиторського ризику та рівня суттєвості;
- 5) розробка загальної стратегії проведення аудиту;
- 6) складання плану і програми аудиту;
- 7) аналіз і підрахунок відомостей, що піддаються перевірці;
- 8) вибір методу перевірки (вибіркова, суцільна, комбінована);
- 9) встановлення необхідності проведення проміжної перевірки будь-яких окремих робіт (польових, лабораторних випробувань).

Основний етап аудиторської перевірки дає уявлення про те, як організований бухгалтерський облік безготівкових розрахунків, а також на даному етапі проводиться фіксація виявлених помилок і порушень в обліку безготівкових розрахунків.

Заключний етап аудиту безготівкових розрахунків містить наступні завдання:

- формування пакету робочих документів;
- оформлення акта аудиторської перевірки.

Отже, результатами аудиторської перевірки є встановлення відношення власників і менеджерів економічного суб'єкта до організації обліку безготівкових грошових розрахунків і забезпечення цільового використання грошових ресурсів. Аудитор, при здійсненні планування, формує перелік об'єктів, яким слід приділити підвищену увагу. Для впорядкування своїх дій, аудитор розробляє план і програму проведення перевірки обліку безготівкових грошових розрахунків. Правильно складена програма дає можливість аудитору послідовно досліджувати різні ділянки і операції з безготівковими коштами. Крім цього, програма допомагає уникнути пропуски або повторні дії, а також сприяє в отриманні доказів, необхідних для формування аудиторського звіту.

Література

1. Інструкція про безготівкові розрахунки в Україні в національній валюті. Постанова Правління Національного банку України від 21.01.2004 р. № 22.
2. Бублик Є.О. Обмеження готівкових розрахунків в Україні. *Економіка і прогнозування*. 2019. № 2. С. 34-42
3. Гроші та кредит : підручник / М.І. Савлук та ін. ; ред.: М.І. Савлук. Київ : КНЕУ, 2018. 590 с.
4. Радіонова Н. Й., Окончук А. Р. Значення бухгалтерських компетенцій для реалізації управлінських функцій на підприємстві. Міжнародна науково-практична конференція «Проблеми інтеграції освіти, науки та бізнесу в умовах глобалізації» 10 листопада 2020 року. Київ, КНУТД. С.84-85.